

Mária Kolíková
ministerka spravodlivosti
Slovenskej republiky

GPs 195/22/1000

17

GENERÁLNA PROKURATÚRA Slovenskej republiky BRATISLAVA	
Dňa: 11-07-2022	5
číslo spisu:	Vybavuje:
hod.	krát
počet príloh	prevzal

Bratislava, 1. júla 2022
Číslo: 18372/2022/120

Vážený pán generálny prokurátor,

úvodom mi dovoľte v nadväznosti na nižšie popísané skutočnosti, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe Úradu pre správu zaisteného majetku požiadať Vás v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v záujme jednotného uplatňovania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov o vydanie stanoviska, ktoré je záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatelov prokuratúry a asistentov prokurátorov. Nižšie si dovoľujem uviesť skutočnosti, ktoré ma viedli k tejto žiadosti.

Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) bola doručená žiadosť Úradu pre správu zaisteného majetku (ďalej len „úrad“) zo dňa 22. júna 2022, v ktorej nás úrad požiadal o poskytnutie stanoviska vo vzťahu k § 89 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v kontexte tam popísaného postupu orgánov činných v trestnom konaní vo veci vedenej Národnou kriminálnou agentúrou Prezídia Policajného zboru pod sp. zn. ČVS: PPZ-243/NKA-BA4-2021.

V máji 2022 bolo vyšetrovateľovi Prezídia policajného zboru Národnej kriminálnej agentúry (ďalej len „NAKA“) vydaných na základe dvoch zápisníc od dvoch osôb 121 586 krabíc gumených rukavíc. NAKA zabezpečila uskladnenie týchto rukavíc v niekoľkých skladoch na rôznych miestach Slovenska. Uvedené veci boli zaistené na účely vykonania dôkazov.

Zápisnice o vydaní veci boli podpísané dňa 12. mája 2022, pričom následne dňa 17. mája 2022 boli vyšetrovateľom NAKA vydané dve uznesenia o zmene dôvodu zaistenia, nakoľko má ísť o veci, ktoré sú výnosom z trestnej činnosti. Vo výroku uznesení o zmene dôvodu zaistenia ďalej vyšetrovateľ konštatuje zmenu dôvodov zaistenia na zaistenie kvôli tomu, že veci sú výnosom z trestnej činnosti, pričom ale uvádza skutočnosť, že vo vzťahu k zaisteným veciam nie sú splnené podmienky na uloženie trestu prepadnutia majetku, trestu prepadnutia veci, ochranného opatrenia zhabania veci alebo ochranného opatrenia zhabania časti majetku.

Dňa 30. mája 2022 boli úradu doručené uvedené dve uznesenia vyšetrovateľa NAKA, Zápisnice o vydaní veci zo dňa 12. mája 2022, aj so sprievodnými listami zo dňa 30. mája 2022, v rámci ktorých

1045921194

požiadal úrad aby za účelom ich odovzdania kontaktoval vyšetrovateľa NAKA v lehote 10 pracovných dní.

Úrad komunikoval vyšetrovateľovi, že správu zaisteného majetku v trestnom konaní vykonáva len na základe rozhodnutia prokurátora alebo sudcu o zaistení vecí, alebo majetku.

Následne sa dňa 7. júna 2022 po viacerých urgenciách úradu uskutočnilo rokovanie na Úrade špeciálnej prokuratúry, ktorého predmetom bolo i zaistenie a následné prevzatie hnutelných vecí – gumových rukavíc. Riaditeľ a zástupcovia úradu žiadali o vydanie rozhodnutia o zaistení majetku prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry, tak ako to vyplýva zo zákona č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov a z príslušných ustanovení Trestného poriadku. Vzhľadom na skutočnosť, že zúčastnené strany na rokovaní nedosiahli dohodu o tom, ktorý orgán je oprávnený vydať rozhodnutie o zaistení predmetných hnutelných vecí, zástupcovia úradu oznámili zástupcom Úradu špeciálnej prokuratúry a zástupcom NAKA, že predmetnú vec budú konzultovať s ministerstvom spravodlivosti.

V tejto súvislosti by som tiež chcela poukázať na vyjadrenie dozorovej prokurátorky Úradu špeciálnej prokuratúry v predmetnej veci, ktorú úrad požiadal o preskúmanie postupu vyšetrovateľa NAKA, ktorý vydal uznesenie o zmene dôvodu zaistenia veci. Dozorová prokurátorka potvrdila správnosť rozhodnutia vyšetrovateľa vo svojom stanovisku, ktoré bolo doručené úradu dňa 21.6.2022 elektronicky, pričom argumentovala tým, že skutočnosť, že napádané rozhodnutie vyšetrovateľa NAKA nespadá do doterajšej aplikačnej praxe úradu (všetky rozhodnutia o zaistení majetku doručené do dnešného dňa úradu boli vydané príslušným prokurátorom alebo sudcom), nie je dôvodom na jeho zrušenie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti si dovoľujem poukázať na stanovisko ministerstva spravodlivosti, ktoré bolo prezentované zástupcom úradu a zástupcovi Úradu špeciálnej prokuratúry na stretnutí dňa 27. júna 2022 a je nasledovné:

Podľa § 89 ods. 2 druhej vety Trestného poriadku „Dôvod zaistenia je možné v priebehu trestného konania zmeniť uznesením, proti ktorému je prípustná sťažnosť.“.

Podľa § 90 ods. 1 Trestného poriadku „Ak vec, ktorá môže slúžiť na účely dokazovania, na vyzvanie nevydá ten, kto ju má pri sebe, môže mu byť na príkaz predsedu senátu a v prípravnom konaní na príkaz prokurátora alebo policajta odňatá. Policajt potrebuje na vydanie takého príkazu predchádzajúci súhlas prokurátora.“.

Podľa § 96f Trestného poriadku „Ak zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že hnutelná vec je nástrojom trestnej činnosti alebo výnosom z trestnej činnosti, môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor vydať príkaz na zaistenie hnutelnej veci. Na postup pri zaistení hnutelnej veci sa použije § 96e.“.

Trestný poriadok v § 89 ods. 2 druhej vete uvádza, že zmeniť dôvod zaistenia v priebehu trestného konania je možné uznesením. Trestný poriadok však už v § 89 ods. 2 a ani v iných ustanoveniach výslovne neustanovuje, kto môže predmetné uznesenie o zmene dôvodu zaistenia vydať a rozhodnúť tak o zmene dôvodu zaistenia. Na uzavretie danej medzery zákona je v prvom rade potrebné vychádzať z iných ustanovení Trestného poriadku (analogia legis), systematického výkladu Trestného poriadku a teleologického výkladu predmetných ustanovení.

Trestný poriadok rozoznáva dva oddelené režimy zaistenia vecí dôležitých pre trestné konanie: zaistenie na účely dokazovania (prvá časť, štvrtá hlava, štvrtý diel, druhý oddiel) a zaistenie nástrojov trestnej činnosti a výnosov z trestnej činnosti (prvá časť, štvrtá hlava, štvrtý diel, tretí oddiel).

Ako vyplýva z § 89a ods. 1 a 3 a § 90 ods. 1 a 3 Trestného poriadku, vyzvať na vydanie a príkazom odňať vec na účely dokazovania (prakticky zaistiť vec na účely dokazovania) môže predseda súdu a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt. Jedinou výnimkou z tohto pravidla je uschovanie, vydanie a odňatie počítačových údajov (§ 91 Trestného poriadku), ktoré môžu byť zaistené iba na základe príkazu predsedu súdu alebo pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní na základe príkazu prokurátora. Zákon tak v týchto ustanoveniach týkajúcich sa zaistenia vecí na účely dokazovania výslovne menuje policajta, ako jeden zo subjektov, ktoré môžu zaistiť vec na účely dokazovania.

V druhom prípade, však už zákon výslovne umožňuje zaistiť nástroje trestnej činnosti a výnosy z trestnej činnosti iba na základe príkazu vydaného predsedom súdu, v prípravnom konaní prokurátorom alebo pred začatím trestného stíhania prokurátorom s dodatočným potvrdením od sudcu pre prípravné konanie. Z uvedených ustanovení je tak zrejmý úmysel zákonodarcu, ktorým je umožniť iba týmto subjektom zaisťovať nástroje trestnej činnosti a výnosy z trestnej činnosti. Inými slovami, úmyslom zákonodarcu bolo neumožniť policajtovi a ani iným subjektom v žiadnej fáze trestného konania rozhodovať o zaistení nástrojov trestnej činnosti a výnosov z trestnej činnosti. Uvedené možno rovnako konštatovať aj o zrušení a obmedzení zaistenia nástrojov trestnej činnosti a výnosov z trestnej činnosti. Rovnako zákon v § 98 ods. 5 Trestného poriadku ukladá povinnosť skúmať dôvody zaistenia iba prokurátorovi, sudcovi pre prípravné konanie a súdu, a teda neoprávňuje policajta ani len skúmať nevyhnutnosť zaistenia, nie to rozhodovať o zrušení, či obmedzení zaistenia.

Výklad § 89 ods. 2 druhej vety Trestného poriadku umožňujúci policajtovi zmeniť dôvod zaistenia zo zaistenia na účely dokazovania na zaistenie vecí ako nástroju trestnej činnosti alebo výnosu z trestnej činnosti by prakticky umožňoval policajtovi rozhodovať o zaistení nástrojov trestnej činnosti a výnosov z trestnej činnosti a takéto konanie by bolo možné považovať za obchádzanie ustanovení § 95 a nasl. Trestného poriadku. Predmetný postup policajta by tak vyvolával rovnaké účinky, aké majú zaistenia podľa § 95 a nasl. Trestného poriadku, ktoré zákon výslovne umožňuje vyvolať iba na základe príkazu vydaného predsedom senátu alebo prokurátorom.

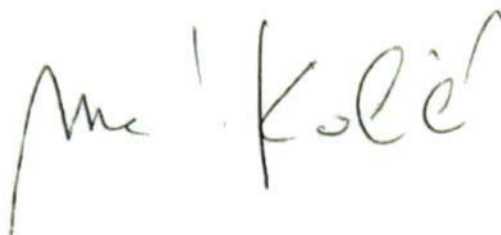
Ustanovenie § 89 ods. 2 druhú vetu Trestného poriadku je tak podľa nášho názoru nutné vykladať tak, že o zmene dôvodu zaistenia zo zaistenia na účely dokazovania na zaistenie nástrojov trestnej činnosti alebo zaistenie výnosov trestnej činnosti môže uznesením rozhodnúť iba predseda senátu alebo v prípravnom konaní prokurátor. S rovnakým záverom sa možno stretnúť aj v odbornej literatúre.

V tejto súvislosti považujem za potrebné tiež poukázať na vývoj právnej úpravy týkajúcej sa zaistenia majetku. Je pravdou, že pôvodným zámerom ministerstva spravodlivosti bolo umožniť policajtovi zaistiť majetok aj na iné účely ako na účely dokazovania. Tomu zodpovedal aj návrh zákona, ktorý bol predložený do legislatívneho procesu v roku 2018 pod číslom LP/2017/626. Tento koncept bol však v rámci pripomienkového konania, ako aj nadväzujúcich politických diskusií odmietnutý. Tento stav pretrval aj v rámci legislatívneho procesu týkajúceho sa zákona č. 312/2020 Z. z. A teda, ak by bolo zámerom zákonodarcu ustanoviť oprávnenie policajta na rozhodovanie o zaistení majetku na iné účely ako na účely dokazovania, bol by tak zákonodarca urobil výslovným ukotvením oprávnenia policajta v § 95a nasl. Trestného poriadku. Vzhľadom na význam zaistenia majetku v trestnom

konaní, berúc pritom do úvahy ústavnú ochranu majetku, mám za to, že nie je prípustné konštituovať oprávnenia orgánov činných v trestnom konaní inak ako zákonom.

Vzhľadom na výkladový spor, ktorý, ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností, pretrváva medzi ministerstvom spravodlivosti a úradom na jednej strane a Úradom špeciálnej prokuratúry a vyšetrovateľmi NAKA na druhej strane, Vás pán generálny prokurátor ešte raz žiadam o vydanie zjednocujúceho stanoviska v tejto veci, tak aby bol zabezpečený riadny postup orgánov činných v trestnom konaní pri zaštvovaní majetku.

S úctou

Handwritten signature in cursive script, appearing to read "M. Kolář".

Vážený pán
Maroš Žilinka
generálny prokurátor
Slovenskej republiky
BRATISLAVA